ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر

ھىدايەتنامە

تەكلىماكان ئۇيغۇر نەشرىياتى

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ بىكى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر

ھىدايەتنامە

تەكلىماكان ئۇيغۇر نەشرىياتى

ئەقدەم ھەققە باغلانغان، بۇ يولدا ئېتمادىم بار،
شۈكۈركىم، ھەق ئاتا قىلغان ئىرادە، ئېتىقادىم بار،
ئەقدە ساھىبى بولغاچ دىلىمدا پەخرۇ - يادىم بار،
دېمەيمەن مۇنچە گۇستاھلىق، قىلىشقا نېمە ھەددىم بار،
پىسەنت قىلماس كۆڭۈل چۈنكى قۇرۇق تەنە - مالامەتنى .

www.uyghurkitap.com

ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر ئۇيغۇرلارنىڭ ھازىرقى — بۈگۈنكى دەۋر ئەدەبىياتى تارىخىدا ناھايىتى مۇھىم ئورۇن تۇتىدىغان داڭلىق ئالىم ۋە ئەدىبلەرنىڭ بىرى. ئۇ ھاياتىدا بىر مۇنچە ئەسەرلەرنى يېزىپ، خەلقىمىزگە ئاز بولمىغان قىممەتلىك ئەدەبىي مىراسلارنى قالدۇرۇپ كەتتى.

ئۆتكۈر ئەپەندى 1923 - يىلى 6 - ئايدا قۇمۇلدا سودىگەر ئائىلىسىدە تۇغۇلغان. ئاتا - ئانىسىدىن كىچىك يېتىم قېلىپ، باللىق - ئۆسمۈرلۈك مەزگىللىرىنى ئوسمان ھاجىم دېگەن كىشىنىڭ ھامىلىقىدا ئۆتكۈزگەن. 1934 - يىلدىن تارتىپ ئۈچتۇرپان، ئاقسۇلاردىكى پەننىي مەكتەپلەردە ئوقۇغان. 1936 - يىلى ئۈرۈمچىگە چىقىپ، دەسلەپتە ئۆلكىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتە، كېيىنچە شەرقىي تۈركىستان ئىنىستىتۇتىدا ئوقۇغان. ئوقۇش پۈتتۈرۈپ ئۆلكىلىك قىزلار مەكتىپىدە ئوقۇتقۇچىلىق

بۇلارنىڭ ھەممىسى جانلىق ئۇلۇغ مۆجىزە ئەلۋەتتە،
يەنە قانداق دەلىل لازىم بايان قىلماققا بۇ ھەقتە،
ئەقىل ساھىپلىرى جاندىن ئۆتەر تەستىق، قانائەتتە،
ئەگەرچە ياق دېسە بەزى مۇخالىپلار جاھالەتتە،
ئۆزىگە رەھنامە قىلسۇن ئەدىل، مەردانە پىكرەتنى .

www.uyghurkitap.com

ئۆمۈر مەنزىلىدە تىنىماي قېدىردىم مەن ھەقىقەتنى،
تەپەككۇر بولدى بىر ھادى تېپىشتا چىن ھىدايەتنى،
تىلەپ ھەر سۆزگە باي مەنا يەنە جانلىق پاساھەتنى،
دىلىم ئىستەيتتى ئىزھارغا بىرەر مەقبۇل پۇرسەتنى،
كېلىڭ ئى دوستلىرىم ئەمدى خۇشال باشلايلى سۆھبەتنى.

ۋەھنى بەزىلەر ئىلھام دېيىشتى بىر زامان ھۆكمەن،
ۋەھالەنكى كالامۇللاھ ئەمەستۇر قىسسە يا رومان،
ئۇنى ئىلھام بىلەن ئىجاد قىلىشقا بولسا گەر ئىمكان،
نېمىشقا يازمىدى بىر كىم يەنە ئىككىنچى بىر قۇرئان،
نىچۇكمۇ ئېتىراپ قىلماس كىشى مۇنداق ھەقىقەتنى.

تەئەججۈپ ئەيلىشەر بەلكىم بىراۋلەر بۇ قەسىدەمدىن،
ئەجەپلەنمەس ئىدى ئىچسە ئەگەر بىر قەترە چەشمەمدىن،
ئىزىنقىتىم مەنمۇ بىر چاغلار ناگاھ تەۋرەپ ئەقىدەمدىن،
شۈكۈركىم رەھنامە تاپتى كۆڭۈل سۇلتانى تەۋبەمدىن.
ئىلاھا ئەيلىگىل مەڭگۈ، ماڭا بۇ بەختۇ ئامەتنى.

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتابلىرى

ئۇقۇپ كۆرسەك بۇ تارىخنى ئەجەپ بىر ئەسرى ھېكمەتتۇر،
مۇبارەك تەرجىمىھالى تامامى پەزلى ـ خىسلەتتۇر،
رەقىپلەر ئېتراپىمۇ بۇڭا ئەلۋەتتە ھۆججەتتۇر،
بۇ زاتنىڭ ئىسمى شەرىپى رەسۇل ئەكرەم مۇھەممەددۇر،
ياراتتى مەڭگۈ ئۆلمەس بىر ئۇلۇغ ئەسرى سائادەتنى .

www.uyghurkitap.com

يا ھەققە ئەتمىدىم قۇللۇق، يا ئەلگە قىلمىدىم خىزمەت،
بىغىمغا كۆز يېتىپ كەلدى، قولۇمدىن كەتتى كۆپ پۇرسەت،
ھەمىشە ئۆرتىبان دىلنى يېلىنجاپ بىر ئەلەم - ھەسرەت،
ئازابلاپ كېچە يۇ كۈندۈز قىلۇر جانىمنى بىتاقەت،
راۋادۇر قانچىلىك قىلسام ئۆزەمگە دوق - مالامەتنى.

ئۇتۇپ بىر مىڭدا تۆت يۈز يىل ھاۋادىسلەر بىلەن بىر- بىر،
بىرەر ئىش قالمىدى شەكلەن ۋە مەنەن بولمىغاي تەغىير،
بىراۋلار قەست بىلەن قۇرئان بېتىنى قىلسىمۇ تەھرىر،
لېكىن ئۆزگەرمىدى بىر ھەرپ، بىرەر ساكىن ۋەياكى زىر،
چۈشەنمەك نە مۈشكۈلدۇر بۇ مۆجىزە ـ كارامەتنى .

باھار يامغۇرلىرى ھەر تاڭ يۇيار ھەم ياشنىتار تاغنى،
ئېرىقلار بىرلە كەلگەن سۇمۇ ھەتتا گۈللىتەر باغنى،
مۇيەسسەر قىلسا مەقسىدىم مۇراتقا يولنى ئاچماقنى،
ئېرىتسە ھېچ ئەجەپمەسكىم كۆزۈمنىڭ ياشلىرى داغنى،
ئاتا قىلسا ئىلاھىم خەزىنەسىدىن قەترە رەھمەتنى.

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتابلار تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

مسالنى يەنە يۈز- يۈزلەپ تېپىش مۈشكۈل ئەمەس ھەر ئان،
ۋەلېكىن ھەممىدىن ئەلا ئۇلۇغ مۆجىزەدۇر قۇرئان،
خۇسۇسەن بولسا تەپسىرى «سۈرەئى ئەررەھمان.»
كۇپايە قىلمىسا كاشكى ئاشۇنچە «ما تۇكەززىبان.»
قۇلۇپلۇق بولمىسا قەلبىڭ قوبۇل ئەيلەر بۇ دەۋەتنى.

خىيالىم دېگىزى تىنماي ھەمىشە چايقىلىپ قايناق،
كىچىلەر ئاز يۇمۇپ كۆزنى ۋە گاھى تاڭغىچە ئويغاق،
قۇلۇم يەتمەيدىغان شاخقا ئېسىلدىم شۇنچىلىك مۇشتاق،
ئىلاھىم ئۆزى يار بولغاي ئۇمىدىمگە يەنە كۆپراق،
ئاسان ئەيلەپ بۇ مەنزىلدە ماڭا ئۇچرار مۇشەققەتنى .

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتابلار تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ بىرىكمە ئادرېسى

قوْياش، ئاي ۋە يۇلتۇزلار ساما سەير ئېتىپ ھەر كۈن،
مۇئەييەن يول ۋە تەرتىپتە خاتاسىز دەۋر ئېتەر ھەر كۈن،
بۇگا ھاكىم ئىكەن مۇتلەق ئەجەپ بىر مۇنتەزىم قانۇن،
بۇ چەكسىز كائىنات تاپمىش ئاشۇ خىلدا تولا مەزمۇن،
يورۇپ نۇرلانغۇسى قەلبىڭ چۈشەنگەنچە بۇ ھالەتنى.

تەپەككۇر كۆز بىلەن باقسا كىشى ئالەمگە بىر كەررە،
ئەمەستۇر خالى ھېكمەتتىن ۋە ھەتتاكى ھەسەل ھەرە،
ئادىمزات يۇكسىلىپ گەرچە ئاتومدىن تاپتى مول زەررە،
ۋەلېكىن بىپايان سىر دېڭىزىدىن بۇ تېخى ئازغىنە قەترە،
ئىلاھا قىل كەرەم كۆپرەك بىلەيلى سىرۇ ھېكمەتنى .

ئۆلۈمنى ئويلىسا ھەر كىم بىلۇر ئۆز زاتىنى ئاندىن،
تۇغۇلماق سۆڭرە ئۆلمەگلىك ئاياندۇر ھەممىگە ئايدىن،
لېكىن نەدە، قاچان، قانداق ئۆلۈشنى كىم بىلۇر ئالدىن،
ئېچىلماس سىر بولۇپ كەلدى بۇ ماۋزۇ دەۋرى ـ دەۋراندىن،
ھەمىشە يىغىسمۇ دۇنيا بۇ سىرغا ھەممە دىققەتنى .

تۇمەن ملڭ يىل داۋامىدا ئۆتۈپ سانسىز ئاقىل ـ دانىش،
هايات سىرىنى بىلمەكنى قىلىشتى ئارزۇ ھەم خاھىش،
بىراۋلەر قىلىسمۇ كۈچەپ خۇداسىزلىقنى پەرمايىش،
ۋەلېكىن ئەكسىرى مۇتلەق ئېلىپ مەيداندا ئەزمايىش،
ئاخىرى ئېتىراپ قىلدى ئۇلۇغ بىر روھى قۇدرەتنى.

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاپ تورى

نەزەر سالساق ئەگەر بۇغداي ۋەياكى باشقا بىر دانغا،
تېرىپ ئۆستۈرمىسە دېھقان ھوسۇل تولمايدۇ خامانغا،
ئەگەرچە دان ياساش مۇمكىن بولۇپ قالسىدى ئىنسانغا،
زاۋۇتلاردا ياساپ ھەر كۈن پۈلى توختايتتى ئەرزانغا،
دېمەك مەخلۇق ئەمەس قادىر ياراتماققا تەبىئەتنى .

بۈگۈن پەن يۈكسىلىپ شۇنچە قىلۇر پەرۋازىنى ئەركىن،
ۋە ھەتتا ئاي ۋە يۇلتۇزدا يەر ئوغلى ياتقۇسى يالقىن،
بۇڭا ئەۋلادى ئادىمىزات ئوقۇر مىڭ مەدھىيە تەھسىن،
لېكىن ئادەم بىنا قىلماق بۇ ئادەمگە نىچۈك مۇمكىن،
ياراتقان تەڭرىدىن باشقا كىشى تاپماس بۇ قۇدرەتنى .

مىسال پەن ـ ھۆنەر ئەسرى قۇرۇپ ھېكمەت دۇكاننى،
ياراتتى ئىپتىخارلىق بۇ مۆجىزاتلەر زاماننى،
يەنە ھەم ئاشقۇسى كۆپلەپ بۈيۈك ھىممەت داۋاننى،
لېكىن ئادەم تۈگۈل ھەتتا ئۇنىڭ بىر قەترە قاننى،
ياسالماس ھەر نىچۈك ئالىم قىلىپ تەقلىد بۇ قۇدرەتنى.